

Långfredagen

Tom Hardts postilla, tredje årgången

Predikotext: Vår Herres Jesu Kristi Lidande, 5:e akten.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Långfredagen, som vi nu begår inför det avklädda, tomma altaret, förstås allmänt som en tung och svår kyrkogångs dag. Den känslan ger uttryck för en riktig insikt, att nämligen lidandet alltid är svårt att bära och svårt att betrakta. Det är alltså till sist så, att det finns något, som inte låter sig skämtas bort. Det är det, som vi ställs inför denna dag i våra långfredagsgudstjänster. Om ingen annanstans skall dock lidandet här få möta oss, oförnekad, obeslöjat.

Det lidande som inleds med orden "När Pilatus hade utlämnat Jesus till överstepräster och rådsherrarna, för att med honom skulle ske efter deras vilja", talas om bandet mellan lidande och ondska, hur en illvillig makt genom alltför villiga verktyg drar fram genom världen för att skada, slå och döda, för att pina, kränka och såra. Ännu djupare för oss dagens text in i lidandet, när vi hör den botfärdige rövaren avge sin storslagna, sköna bekännelse:

Fruktar icke heller du Gud, som är under samma dom? Oss vederfares detta med all rätt, ty vi lida vad våra gärningar äro värda, men denne man har intet ont gjort.

Så är bandet mellan lidande och ondska inte bara, att ondskan framskapar lidande och vill det. Det finns ett annat, ännu djupare samband, som låter vår egen ondska dra över oss lidande, ja, som bekänner, att "den lön som synden giver är döden". (Rom. 6:23) Inte först andras ondska skapar mitt lidande utan min egen ondska, min andel i arvet från Adam, som utlämnar mig åt domen: "till stoft skall du åter varda". (1 Mos. 3:19) Så är lidandet i d. h. Skrifts undervisning en påminnelse om synden, ja, ett bättringsrop, alldeles som vi hör Jesus säga på vägen till sin avrättningsplats:

I Jerusalems döttrar, gråten icke över mig, utan gråten över eder själva och över edra barn. ... Ty om man gör så med det friska trädet, vad skall då icke ske med det torra.

Så är undervisningen om lidandet alltid i d. h. Skrift insatt i sitt stora, allomfattande, frälsningshistoriska

sammanhang, insatt i förkunnelsen om Adams fall, pekande på upprättelsen i Kristus. Det särskilda lidande, som denna dag förkunnar, Kristi skuldlösa, oförfärdade, oskyldiga lidande, talar om både domen och nåden, både om döden och livet. Om denna dags budskap som avtäckande just syndens lön, som uppenbarande lidandets förankring i människosläktets synd och skuld talar kyrkans heliga bekännelse med orden: "Ja, vad för allvarligare och förskräckligare vittnesbörd och predikan om Guds vrede över synden finnes än Kristi, Guds Sons lidande och död". (SKB, s. 600) När den ende helige, det friska trädet, han som inget ont gjort, utlämnas åt gudsövergivighetens dom, åt det mörker, ur vilket han ropar: "Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?", träder lidandet fram i sin mest förskräckande gestalt, genomdränkt av den gudomliga vreden, uppfyllt av det ordet:

Jag, HERREN, din Gud, är en nitälskande Gud, som hemsöker fädernas missgärningar på barn och efterkommande i tredje och fjärde led. (2 Mos. 20:5)

I det lidande, som med rätta kallas "det stora lidandet", "passio magna", skådar vi klart och entydigt Guds nitälskan mot synden, hans straffande, hemsökande, vedergällande rättfärdighet, den gudomliga helighetens brännande eld, som smakas av den evige Guds Son, som hörs i dånet från Gehennas eldar, och som är det onda, oroade, plågade samvetets kval. Detta är lidandet i avtäckad, blottad, oskyld gestalt. Mot detta kan bara ställas den tröst, som Gud själv förordnat och uppenbarat i sitt heliga Ord. Mot detta ställer vi, att

- I. Jesu stora lidande, "passio magna", med gudomlig kraft benådar oss,
- II. Jesu stora lidande, "passio magna", ger gudomlig kraft att bära lidandet,
- III. Jesu stora lidande, "passio magna", med gudomlig kraft krossar döden.

I. Jesu stora lidande, "passio magna", benådar oss med gudomlig kraft.

Den storhet, som vi tillskriver Jesu lidande, förhärliigar och upphöjer den på korset lidande personen, att den evige Guden här lider i sin antagna mandom. Hans eviga gudom upprätthåller och styrker hans mandom i kampen mot den gudomliga vreden, i bärandet av syndaskulden, i frambärandet av det för oss gällande, oss övertäckande, oss rättfärdiggörande syndaoffret. Bara för att Gud med sin gudomliga kraft gör detta lidande stort, gör det till "passio magna", räcker det åt tron den frälsande nåden. Så kan vi bestå inför Lagens dom, inför den nitälskande Guden, ty han har själv åt oss berett en fast och säker tillflykt, har själv åt oss berett "ett frälsningens horn i sin tjänare Davids hus". (Luk. 1:69)

II. Jesu stora lidande, "passio magna", ger gudomlig kraft att bära lidandet.

När vi i tron fattat om altarets horn, när vi håller fast vid syndernas förlåtelse för Jesu Kristi skull, viker Guds dom och vrede från lidandet, blir det möjligt för en kristen människa att i tro, hopp och kärlek bära det lidande, som Gud låter henne komma

till del. Den gudomliga kraften från "passio magna" omsmälter vårt lidande, förvandlar det, så att aposteln kan skriva, att "jag håller före att denna tidsålders lidanden intet betyda" (Rom. 8:18), ja, "ju mer i fån dela Kristi lidande, dess mer mån I glädja eder". (1 Petr. 4:13) Allt sådant strömmar fram ur den rätt förkunnade och trodda långfredagen.

III. Jesu stora lidande, "passio magna", krossar med gudomlig kraft döden.

Från den nådens tron, som är Golgatas kors, talar Jesus det frälsande avlösningsordet: "Sannerligen säger jag dig: I dag skall du vara med mig i paradiset". Inga av den botfärdige rövarens många blodröda synder kan vägra honom tillträde till paradiset. Ingen demon kan ropa: "Syndens lön är döden" och kräva honom för dödsriket. "Passio magna" öppnar i Herrens väldiga kraft himlaporten. Ja, vår text går ännu längre: "många heliga som voro avsomnade stodo upp". Så låter långfredagens budskap både vår själ och vår kropp träffas av långfredagens välsignelse, gör vår dödsstund glad, vår uppståndelse fröjdefull. Så är vi i denna saliga stund helt övertäckta av Guds nåd, av nåden från "passio magna".

Amen.